

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pfeitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 97. szám.

Péntek, április 27.

Nagybecskerek záró számadásai.

Nagybecskerek, április 27.

Ponson du Terrail rémregényeit ma már a városok szerkesztette terjedelmes füzetek pótolják. Regényhősök helyett ugyan csak számcsoportok szerepelnek ezekben a „válogatott művekben“, de ezektől jobban borzad a nyájas olvasó, különösen ha adófizető, mint akármelyik rablógyilkos és kétszázszoros don Juan kalandjaitól.

A becskerekzi záró számadások sem tüntetnek fel kellemesebb képet, mint a többi városokéi.

Tulkiadás itt, tulkiadás ott, szegénység és ennek nyomában pótdó mindenütt. A záró számadás (bocsánat, ha nem használjuk a régi kipróbált „zárszámadások“ szót), Hausladen Mátyás városi főszámvévkörültekintő gondosságát és szorgalmát dicséri, amely 29 nagy kvart oldalon hü bepillantást enged a városi gazdálkodásba és üdvösséges tanulságokat nyújthat azoknak; akik tudnak és értenek a számok nyelvén.

Mindamellett, hogy az 1899. évi költségvetés elég realitásnak bizonyult, mégis lehetetlenség volt annak minden egyes hitelét úgy betartani, miként ezt a törvény rendeli, mert pl. a szegények eltartására, eltartani köteles és képes rokonnok hiányában, kénytelen volt a városi tanács ugyancsak a törvény és szervezési szabályrendeletben gyökerező köteletségénél fogva 4200 forint helyett 6876 frtot, vagyis 2676 frttal többet kiadni.

Ugyanígy állunk „az épületek fenntartása és tűzkár elleni biztosítására“ fordított összeggel is. Ugyanis míg ezen a címen 5157 frt volt előirányozva, addig, az ujonnan felépített és ezen rovat terhére elszámolt két katonai sátor körül felmerült kereseti összeg levonása után az épületekre 9782 frt fordított.

A vár. szőlőtelep sem felel meg azon várakozásnak, melyet létesítése alkalmával sejteni engedett. Ugyanis a létesítések a város közönsége azt óhajtott elérni, hogy a szőlőtermeléssel foglalkozóknak olcsó venyigét szolgáltatson és a mellett még a városnak is bizonyos hasznot hajtson, Sajnos, ezen vállalata a városnak sem bizonyult szerencsésnek, mert míg a fenntartása az 1899. évben 2444 frtot igényelt, addig a termelt vesszők és szőlő eladása csak 1972 frtot, vagyis 472 frttal kevesebbet jövedelmezett.

A múlt évben tényleg a városi pénztár összes bevétele 231.952 frt volt, ami az előirányzott 254.247 frtnál tetemes emelkedést mutat; ezzel szemben az összes kiadások ugyanennyit tettek ki, 231.942 frt. A költségvetési előirányzat ezzel szemben csak 238.754 frtől tüntet föl, tehát a tényleges eredmény itt is kedvezőbb.

Áttérve a részletekre, a főbb bevételi tételek a következők:

Mult évi maradvány	6.806 frt
Cselekvő tőkék kamatai	1.990 „
Épületek jövedelme	27.905 „
Színházbérek	1.022 „
Városi mérleg jövedelme	175 „
Pénztárak hozzájárulása	42.281 „
Adóbehajtási illetékek	3.230 „
Álláspénzek	83 „
Vágóhid jövedelme	2.480 „
Előfogati váltáság	2.704 „

Áttutató katonák után	82 frt
Ócska szerek eladásából	70 „
Birságpénzek	369 „
Ápolási költ. megtér.	60 „
Kisdédovodai segély	200 „
Csolnak átv. jog	492 „
Földek hasznobére	182 „
Szőlőtelep jövedelme	1.972 „
Községi pótdó ből	128.415 „
Marhajárlatok után	1.332 „
Vadászati jogból	101 „
Allami ménék után	2.233 „
Zenedijakból	536 „
Volt kórházi alap	70 „
Előre nem látott bevétel	6.733 „
Kerti bevétel	52 „
Áttutó bevételek	50.366 „

A tényleges kiadási tételek a következők:

Tiszti fizetések, lakbérek	39.869 frt
Főgimn. tanárok illetm.	15.209 „
Algimn. „ „	5.833 „
Közeztvám kezelés	10.535 „
Rakpart	1.320 „
Nyug- és kegydíjak	5.664 „
Díjnokok	4.652 „
Hivatalszolgák	5.467 „
Utikölt. és napdíjak	1.593 „
Szegények, árvák	6.876 „
Irodai szükséglet	1.605 „
Kiadóhivatal	118 „
Nomtatványok	1.993 „
Törvénytar s könyvek	99 „
Könyvek kötése	331 „
Fűtés, világítás	3.848 „
Épületek fenntartása és biztosítása	11.149 „
Allami adók	1.481 „
Házi szerek	568 „
Színház	419 „
Adóvégrehajtás	608 „
Kertészet	312 „
Polgári iskola segélye	3.049 „

Törlesztéses kölcsönök:

1. Rezső laktanyára	12.632 „
2. függő tartozásra	7.375 „
3. Honvédlaktanyára	8.130 frt
4. „ (65.000 frtra)	3.506 „
5. Vasúti részvények	2.107 „
6. Színházi kölcsönre	1.695 „
7. Algimn. kölcsönre	1.393 „
8. Nyugdíjalapbeli költ.	1.354 „
Szőlőtelep fenntartása	2.444 „
Áttutató katonaság	850 „
Pénztárak javadalmazása	19.828 „
Kisdédovodák fenntartása	1.672 „
Mélykutak létesítése	2.100 „
Közeztvám létesítése	1.235 „
Egyéb kiadások	10.408 „
Lótenyésztési kiadások	260 „
Allami ménék	3.125 „
Varjúk irtása	150 „
Rendőrség	11.181 „
Utcai világítás	12.000 „
Rendőri kiadások	1.142 „
Alapítványi kamatok	352 „
Előre nem látott kiadások	2.825 „
Áttutó kiadások	32.707 „

A jövedéki pénztár számadása 54.590 frt tényleges bevétel mellett 77 azaz hetvenhét krajcár felesleget tüntet föl, ugyanis ennyivel kevesebb volt a kiadás. Ebből a számadásból megtudjuk, hogy Nagybecskereken a lefolyt 1899. évben befolyt:

Borítal adóban	25 460 frt
Husfogyasztás adóban	17.445 „
Sörítal adóban	1.643 „

Szeszkimérési adóban	701 frt
Czukorfogyasztási adóban	1.013 „
Birságokban	50 „
Ezzel szemben a kiadások a következő tételekből állanak elő:	
Személyi járandóságok	4.350 frt
Megváltási összeg	37.162 „
Adóvisszatérítések	3.207 „
Házbér	698 „
Irodai szükséglet	127 „
Fűtés, világítás	103 „
Telefon	210 „
Egyéb kiadások	398 „
Áttutó kiadások	8.332 „

Részletezve külön-külön fejezetet foglalnak el a zárszámadás keretében a fő- és algimáziumi pénztár, a közeztvám pénztár, vasúti közeztvám pénztár, rakpartvám pénztár, állás- és helypénz pénztár, tiszti nyugdíj pénztár, községi közmunka pénztár, melyek végeredményei részint a városi költségvetésben befoglalvák, részint mint külön rendeltetéssel bíró pénztárak külön kezeltetnek.

A közeztvám pénztár 62.929 forint bevétel mellett ugyanannyi kiadással zárul. Ebből az összegből a tiszta közeztvám csak 15.706 ami a zárszámadás szerint is tulkevés. Okul a keskenyvágyú vasutat említi a zárszámadás.

A vasúti közeztvám pénztár 6 457 frt bevétel mellett 1.573 frt maradványt mint tőkésítést s 4.883 frt kiadást tüntet elő.

A rakpartvám pénztár 12.814 frt bevétellel szemben 12.404 frt kiadást mutat. Itt a fölösleg, mint tőkésítés 409 frt.

Az állás és helypénz péztár 13.110 frt bevétel mellett 10.730 frt kiadással zárul. A maradványból 1349 frt előlegre, és 1030 frt tőkésítésre ment.

A tisztinyugdíj pénztár 54.976 frt a közmunka pénztár 7.820 frt bevétellel szerepelnek.

A városi villamművek zárszámadása 296.311 frt befektetési tőke 51.541 frt bevétel és 55.241 frt kiadás mellett 3699 frt veszteséget tüntet föl. Ennél a szomorú tételnél azonban meg kell jegyeznünk, hogy a világítás 12 ezer forinttal van felvéve.

A város cselekvő vagyona 1899. év végén 3.163.610 frt a szenvedő vagyona 981.466 frt szerepel, tehát a város tiszta vagyona 2.182.143 frt.

Ezuttal nem kutatjuk azt a tiszta vagyont. Csupán csak annyit konstatálunk, hogy az egy olyan leltár alapján van kitüntetve, melyet lehetetlen komolyan venni. Erről legközelebb.

Temes megye a miniszterelnöknél. Temes vármegye köztörvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén közakarattal, lelkesedéssel bizalmat szavazott Széll Kálmán miniszterelnöknek s elhatározta, hogy az erről szóló okiratot küldöttség útján adja át a kormányelnöknek, kifejezve egyúttal a vármegye közönségének hozzá való őszinte ragaszkodását is. A küldöttség tegnap délelőtt feltehenykor tisztelgett a miniszterelnöknél a miniszterelnöki palotában, Vargics Imre országgyűlési képviselő lendületes beszédben tolmácsolta a vármegye közönségének Széll Kálmán iránt való rendületlen bizalmát. Széll Kálmán miniszterelnök meleg szavakkal mondott köszönetet azért a kitüntető bizalomért, majd nyilatkozott a küszöbön álló reformokról és ismételve megköszönte a vármegye bizalmi nyilatkozatát.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 8-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Április 30. Városi közgyűlés.
Május 11-12. Jegyzői szigorlatok.
Május 13. Községi jegyzők közgyűlése.
Május 14. Tavasz közgyűlés.
Május 15. közig. bizottsági ülés.

— **Személyi hír.** Dombrádi Nagy Gyula csendőrnagy, másodtörzstiszt Nagybecskerekre érkezett, hogy a helybeli csendőrszárny alosztályait megvizsgálja.

— **Az O. M. bank köréből.** Az Osztrák Magyar bank főtanácsa tegnapi ülésében kinevezte lovag DElvert Lajost, a nagybecskereki fiók széptehetségű, rokonszenves adjunktusát az újonnan feállítandó szombathelyi fiók főnökévé.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Braudean Sándor révaujfalusi és Szekosán Péter román-petrei községi tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **A jegyzői tanfolyam vendégei.** Megemlékeztünk már róla, hogy még április hó folyamán illusztris vendégeket kap a torontálvármegyei jegyzői szaktanfolyam. A belügyminiszter ugyanis kiküldte dr. Némethy Károly osztálytanácsosát, hogy látogassa meg az ország ezen egy-magában álló intézetét. Az osztálytanácsos most levelet intézett dr. Dellimanics Lajos alispánhoz, mint a tanfolyam igazgatójához, a melyben jelzi, hogy 29-én este érkezik Nagybecskerekre, hétfőn szeretne jelen lenni az előadásokon, azonkívül tanulmányozni akarja a tanfolyam berendezését, tanítási módszerét és eredményét is. Dr. Némethy e rokonszenves levelében előre is örömet fejezi ki, hogy dr. Dellimanics alispánnal, valamint az általa a távolból is mindig meleg érdeklődéssel kísért tanfolyammal alkalma nyílik közelebből megismerkedhetni. Az osztálytanácsos kíséretében lesznek még Boncz Miklós, a „Magyar Közigazgatás” jeles szerkesztője és Ruffy Pál országgyűlési képviselő, az ismert közigazgatási írók. Ertesülésünk szerint Némethy miniszteri kiküldött látogatása összefüggésben van a közigazgatási állami szakiskolák állandosításával és így iskolánk lesz az alapja a jövő állami közigazgatási tanfolyamoknak, melyek két évre vannak tervezve s érettségi vizsgálattal, akadémiai jelleggel fognak birni. Tudomásunk van arról is, hogy a jegyzői egyelet, mint ilyen, az iskolát ért kiténtetés ötletéből a kiküldött miniszteri biztos előtt küldőtséggel fog tisztelegni és kéri egyúttal, hogy Torontálmegyében Nagybecskereken is állítsák fel az egyik iskola, illetve hagyják meg és fejlesszék a mostanit.

— **Hymen.** Rott Miksa ur május hó 6 án esküszik örök hűséget Kohn Janka kisaszszonyának.

— **Eljegyzés.** Zombori Rónay Lajos cs. és kir. százados, a fogarasi m. kir. állami ménesparancsnoka a napokban tartotta eljegyzését özv. Kovács Dezsőné szül. Duka Eugenia bárónéval.

— **Dr. Plechl a nápolyi kongresszuson.** Mint egy nápolyi telegram jelenti, a nápolyi tüdővész elleni kongresszus felvette dr. Plechl Szilárd, Torontálvármegyei tisztii főorvosának indítványát a kiadandó közlemények közé.

— **Uj doctor.** Franz J. L. takarékpénztári igazgató József fia, aranyifjuságunk e rokonszenves tagja ma sikerrel tette le Kolozsvárott az utolsó jogi szigorlatot. A promóció holnap délben lesz.

— **Nagybecskerek színügye.** A város színügyi érdekében hozott legutóbbi tájékoztatás kiegészítéseként közölhetjük, hogy bérletkövetítés céljából magára vállalta: dr. Brájjer Lajos az első emeleti jobboldali 4 és baloldali 8 sz. páholyt, Deutscher Alfréd pedig a 25-től 36-ig terjedő zártzsekeket. Mint alkalmunk volt személyesen is meggyőződhetni, a bérleti aláírások szép eredményvel folynak, sőt hallottunk már oly aggályokat is, hogy vajjon nem e lesz a színház annyira kibérelve, hogy nembérlő vagy idegen helyet egyáltalán nem kaphat.

— **Az örökimádás templom javára időközben befolyt:**

Mihályfy Gyula	gyűjtése 12 kor. 50 fill.
Nátyl Cornelia	„ 5 kor. —
Walke Anna	„ 1 kor. 80 fill.
Popa Agnes	„ 9 kor. —
Deciu Vazul	„ 4 kor. 03 fill.

Összesen 32 kor. 33 fill.
Hozzá az eddigi 467 kor. 36 fill.

Eredmény 499 kor. 69 fill., mely összeg gyűlmölcsözöleg elhelyezve van.

— **A földművelők fegyvergyakorlata.** Darányi földművelésügyi miniszter a gazdák és gazdasági munkásoknak egy sokszor hangoztatott óhaja megvalósításáról értesíti a törvényhatóságokat. A közös hadügyminiszter ugyanis a földművelésügyi és honvédelmi miniszterrel folytatott tárgyalások után akként intézkedett, hogy a mezőgazdákat és a mezei gazdaságnál alkalmazott embereket a fegyvergyakorlatra lehetőleg oly időben hívják be, a mikor a szántás-vetés és az aratás munkálataira való tekintettel, ezeknél a munkáknál a legkönnyebben lehet nélkülözni őket.

— **Áprilisi vihar.** Április hónapja csak nem tagadja meg magát. Arany napsugárral köszöntött ránk, majd kődbe borultán mutatkozott be a napokban. Tegnapi este meg egy kis viharral, égi háborúval és mennydörgéssel akart változatos lenni. Az áprilisi vihar különben napok óta kerülgeti a várost. A délvídkről mindenütt nagy viharokat jelentenek, melyek mindazért nem igen mondhatók nyáriasaknak, mert hideg szél kíséri a félsimetes, sötét felhőket. Pedig nemcsak a hölgyek, hanem a gazdák is úgy kívánják már a száraz, meleg időt. Zombolyáról jelentik, hogy ott tegnapelőtt heves zivatar volt jég-esővel, mennydörgéssel és villámlással. Szerencsére a jég apró szemű volt s alig okozott kárt.

— **A Slavianszky hangverseny.** A mára hirdetett Slavianszky hangversenyt közbejött akadályok miatt el kellett halasztani és így azt holnap tartják meg a városi színházban.

— **Akik előre lövöldöznek.** Az orsz. meteorológiai és földmágnassági intézet kiadásában egy kis füzet jelent meg a napokban „Utastás a jég elleni védekezésre viharágyokkal” címmel, amelyben a többi közt a következő szövegrészt közlemény is foglaltatik: „Az alsólendvai jégverés ellen védekező rajvonal 15. számú viharágy állomásának jelentése az 1900. évi május hó 24-ik napján eszközölt jégelleni védekezéssel.” Mind nagyon szép és okos dolog lehet ebben a fejezetben megírva, csupán azt nem értjük meg, hogyan lehet anticipálni egy május 24-én végbe ment aktusról, mikor ma még áprilisban vagyunk. Vagy talán csak áprilisi tréfa az egész?

— **Nem gyermek kezébe való — a puska.** Marx Tamás honvéd utcai fűszerkereskedő 12 éves testvére, József, aki mint tanone állületében alkalmazásban, ma délelőtti verebre akart lövöldözni Flaubert puskájával, ami célból kikészítette az üzleti asztalra. Ekkor jött a boltba Gólics Jakab félkegyelmű cipész, aki állandó munkanélküliségében a közeltekvi iparos szálló állandó lakója. Cigaretta akart vásárolni, s miközben a cigarettákat válogatta, a fia „tréfából” ráfogta a puskát, ami elcsúszt és a golyó Gólics combjába hatolt. Gólics rögtön 4 korona fájdalomdíjat kapott a kereskedőtől, aki nem bánna ha ilyenformán mindennap vagy két Flaubert golyót eresztenének nadrágja és bőre alá, hisz valóságos gyerekjáték azt kipiszkálni egy gyufaszállal; a négy koronáért pedig meglehetősen mennyiségű italt adnak.

— **Meglopott vendég.** Üzleti dologban volt Torontál-Almásón Lázarov Miklós pancsovai lakos s régi jó ismerősénél, Schmidt Józsefnél szállott meg. Reggelre kelve észrevette, hogy mellénye zsebéből, melyet összehajta feje alá tett s rajta feküdt, 2 db. százast és 5 db. tízes hiányzik. A lopásról rögtön jelentést tett a csendőrségnél, s az ellopott pénz csakhamar előkerült. A házigazda Erzsébet nevű neje vette ki az alvó vendég feje alól, de a csendőrség közbe lépésére visszaszolgáltatta.

— **A vasuti pénztár sikkasztója.** Kovács József mint volt vasuti tisztviselő N. Szt. Miklóson és Parabutyon pénztári teendőkkel volt megbízva. Mint ilyen, több ízben hozzányult a kezelése alatt lévő pénzekhez és néhány száz forintot elsikkasztott. A törvényszék annak idején N. Kikindán megindította ellene a vizsgálatot és miután bűnösnek találta, egy évi börtönre ítélte hivatali sikkasztás miatt. A nagy-kikindai ügyész felebbezést jelentett be a törvényszék ítélete ellen a minősítés miatt. A hivatali sikkasztásról ugyanis két paragrafus intézkedik. Az ügyész által indítványozott paragrafust a törvényszék nem fogadta el, ez pedig súlyosabban bünteti a hivatali sikkasztást, ha a tettes a bűn elpálatolására is igyekezett, akták, iratok, és könyvek megsemmisítésével. A kikindai

A „TORONTÁL” tárcája.

Egy „Vigéc” észleletei.

Egy sok élettapasztalattal bíró férfit a következőkben közli benyomásait. Ámbár nézeteit nem osztjuk mindenben, a cikknek egész terjedelmében helyt adunk, mert nem egy megszívlelendő eszmét fel.

Az ilyen magam féle ember, azon szerencsés vagy szerencsétlen élők közé tartozom, a kik mint egy perpetuum mobile, örökké baráncolunk s hozzá még az üzlet érdekétől ösztönözve önmagunkat hajtvá, városból városba, faluból faluba, vaspályán, gőzhajón, kocsin, vagy taligán, hidegbe, melegbe, szárazba, esőbe, éjjel, nappal, éhen, szomjan s így minden kényelmet nélkülözve ügetünk a szélrózsa minden irányában, csak hogy képvisel házainkat kielégítsük, magunknak pedig jövedelmet biztosítsunk.

Kedvenc foglalkozásaim közé tartozik az általam látogatott városok nevezetéseit, különlegességeit naplómban feljegyezni s mondhatom, hogy szabad időmben, benne lapozgatni nagy mulatságot ad, sőt élelményeim is jegyezgetem, ezeket olvasva, visszavarázsolva érzem elmúlt éveimet s álmélkodva gondolom: Istene! de sokat lát és tapasztal egy „Vigéc”! Ha ezt egy író ember végiglapozná, talánna annyi anyagot, hogy egy érdekes regényt írhatna.

Országunk városai, valóságos versenytartást tartanak, úgy kulturális mint gazdasági

viszonyok tekintetében, évről-évre látszólag fejlődnek, sőt sok helyen, oly rohamos a fejlődés, hogy majd nem bűnösségig viszik az erőt tul való fejlesztést. Epitenek, köveznek, csatornázanak, modern világítást rendeznek be, kényelmes közlekedést létesítenek, a minek az a következtetés, hogy a községi pótdadó jó 1 1/2 szer felülmulja az állami adót, oly annyira, hogy verseny képtelenné teszik, úgy az iparost, mint a kereskedőt, a mi rendszeren a szomszéd jobb gazdálkodó városok javára és előnyére szolgál.

Ilyen rohamos emelést tapasztaltam a délvídek Nagy Becskerek városában, különösen érdekeltek ezen városnak vagyoni viszonya. Itt látam egy polgárnak adókönyvecskéjét s elszőnyüködtén látva, hogy 50 frt állami egyenesadót alapul véve 131 frtra megy összes adója! Halatlan megerhelhetése ez egy iparos vagy kereskedőnek. Egy háztulajdonosnak könyvecskéjébe tekinttem a ki 120 frt házbért élvez annak házbér adója 33 frt, innen van, hogy jelenleg vagy 200 ház eladó. A rohamos fejlődés, a város rendszertelenségének büne s ennek szomorú visszahatását nyögi ma minden osztálya a közönségnek. Ehhez járul még a testvérvárosokkal való vaspálya összeköttetés, a mi által a vidéki közönségünk, a mely ide szokott volt, megoszlik s természetesen szükséges vásárlásait is megosztva szerzi be, ezt leginkább érzi a kereskedő, iparos és vendéglős első sorban.

Egy igen intelligens asztaltársamtól kérdeztem, hogy miért oly nagy e városban a községi

adó, hisz e város tudtommal vagyonos? Felvilágosításul elbeszélte, hogy e városnak vannak fekvősegei, csak hogy 50 évi annuitási kölcsön pénzen szerezzék, a melyek azonban most semmit sem jövedelmeznek, csak ha megszűnnek a részlettörlesztések, akkor lesz jövedelem, de meg az is emeli a városi költséget, mert lépést kell tartanunk oly városokkal, a melyek százazsereket bírnak. Erre megjegyeztem, „hogy ezt majd nem bírja el a közönség, sokan tönkre mennek”, erre azt a laconicus választ adta, „hogy csak a személyek változnak” egészen a Tisza Kálmán.

Különben igen érdekes város ez a Nagy-Becskerek. Az idegenre jó benyomást tesz, a pályaudvar a város közelében van, alig 1 1/2 kilométer távolságra, utcai meglehetősen tiszták, kövezete igen jó, a pályaudvartól a városba hajtvá, jobbról a kis Béga csatornán, a sok gabonarakodó hajóival, azon tul fekvő kies nyári épületek, igen kellemes benyomást gyakorolnak. Beérve a Ferenc József-terre szép, nagy városias színezetben mutatkozik, körül építve 1-2 emeletes modern házakkal, innen kinyulik a Hunyady-utca, ez egy valóságos bazár, szebbnél szebb boltok, azok diszes kirakatai igen érdekessé teszik. A közönségnek ez a legkedvesebb Corsója, mert a járdája jobbról-balról 6-7 méter szélességű aszfaltburkolattal, a kocsi utja pedig diszes keramittal van köveve, a szép megyeháza, községi iskolaépület, fináncpalota, róm. kath. templom, s. a. t. nagyvárosias benyomással van az idegenre.

ügyész felebbezésének a kir. ítélő-tábla helyét adott és vizsgálat alá vette Kovács József ügyét, ezuttal a vádlott távollétében. A tárgyalás során a felebbezést elfogadták, mert az ügyész minősítése helyes volt, de a büntetést a tábla nem emelhetette fel, mert a felebbviteli ülés csak olyan keretben teheti a vizsgálat tárgyává a felebbezett ügyet, amilyen keretben az ügyési felebbezés történt. Már pedig a kikindai ügyész elmulasztott felebbezést jelenteni a büntetés kiszabása ellen is és csupán a minősítést kifogásolta. Ezért kellett a szegedi kir. ítélőtáblának tegnap tartott felebbviteli főtárgyalásán az elsőfoku ítélőszék ítéletét helybenhagyni, habár súlyosabb minősítést adott a bűnügynek, mint a kikindai törvényszék. Az érdekes jogi eset nagy feltűnést keltett jogász körökben.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasság: Zupcsics Péter, rk. fazekas és Borbély Erzsébet, rk. — Schwirtlich Nándor, rk. vendéglős és öz. Mihajlovics Arzenné, szül. Tannenberger-Potocsnik Mária, rk.

Született: Horváth József, rk. borbély, fia. — Takács Miklós, rk. vasuti fűtő, fia. — Stein Henrik, rk. cipész, fia. — Reisz Mihály, rk. asztalos, fia. — Murbach István, rk. cipész, leánya. — Thurinszky Velykó, rk. napszámos, fia. — Fildán Emil Mihály, rk. kir. tszéki aljegyző, leánya. — Winger Ferenc, rk. gőzmalomtulajdonos, fia. — Rottanowszky Gyula, rk. körjegyzői irnok, fia. — Fuchs Miklós, rk. mészáros, leánya. — Szathmáry József, rk. postaszolga, leánya. — Streff Ferenc, rk. cserepes, fia. — Krumenacker Ferenc, rk. megyei árvaszéki számvevő, leánya. — Wambach Anna rk. cseléd, fia.

Meghalt: Pavlov János, rk. mészáros, 21 éves, agykőröb. — Pivarszky Danica, rk. földmives leánya, 18 éves, tüdővész. — Andel Károly, rk. ékszerész, 30 éves, gümőkór. — Stanity Mihály, rk. napszámos, 60 éves, idült bélhurut. — Laub Kristófné szül. Dekorsi Annyalka, rk. 37 éves, bélhurut. — Öz. Angyal Döméné szül. Moldován Natália, rk. 70 éves, aggkór. — Zacharidesz Dániel, ág. evang. 68 éves, cipész, hörghurut. — Öz. Schwartz Jakabné szül. Mangold Anna, izr. 76 éves, aggkór. — Dankulov Zmaj Ognyan Vuk, rk. megyei irnok fia, 4 hónapos, görcsök. — Nikolics István, rk. 11 napos, vasuti munkás fia, görcsök. — Csárdics (Sarity) Vazul, rk. 58 éves, napszámos, agrázódás. — Vaszilyev Euhim, rk. 46 éves, napszámos, bélhurut. — Périts Uros, rk. 45 éves, béres, evvériuság (vérmérgezés). — Tarsuly János, rk. 21 éves, papucsos, tüdővész. — Czveity István, rk. napszámos, 82 éves, aggkór. — Öz. Szekler Péterné szül. Werth Erzsébet, rk. 73 éves, aggkór. — Kanász Péter, rk. megyei hajdu, 35 éves, tüdővész. — Szekeres János Márton, rk. 3 éves, megyei őrmester fia, tüdőlob. — Bogdán Katalin, rk. 5 éves, napszámos leánya, tüdővész. — Klein Péter, rk. 7 hónapos, ács fia, görcsök. — Öz. Scheibl Mihályné szül. Mojsze Jozefa, rk. 96 éves, aggkór. — Ambrózy György, rk. kőműves, 53 éves, tüdővész.

A három egyforma jó hirben álló vendéglő mindegyike modern kényelemmel berendezve, ezekből a legközelebbi „Rózsa” szállodát választottam magamnak, ide szállva a Ferenc József-térre néző szobát béreltem, hogy reggel a piac forgalmát szemlélhessem. Ezt előszeretettel teszem, mert reggel a fiatal háziasszonyok az ő kecses reggeli toalettekben, miként sürgőnek forognak, igen kellemes látványt nyújt. Ezen reményemben reggel szobám ablakát kinyitva, keserű volt csalódásom, mert lenéztem a (disz) Ferenc József-térre ott konyha piac, gyümölcs, baromfi, tej és egyéb napi házi szükségletek helyett 5-6 rongyokkal fődött büzterjesztő mészáros sátrakat láttam, a melyben napszitta undorító husdarabok csüngtek. Ezek mellett egy pár zsisbarust piszkos rongyaival minden esthetikát mellőzve, felmezitelen alakokkal körülállva, egyik inget, másik cipőt, nadrágot próbálgattott, úgy férfiak mint nők egyaránt. Ez lehűtötte szemléző vágyamat, vissza siettem ágyamba és azon gondolkodtam, hogy egy elsőrangú város a diszterén, miként tűrhet meg ily ronda sátrakat, zsisbarust és cigánysátorhoz hasonló, füstös rongyokkal körülvett kávéméréseket? Hisz ilyen piactér a házi szükségletekhez való árak eladására van hivatva, hogy a szükségletet itt együtt találja a vevő. Ilyen visszás állapotot egy városban sem tapasztaltam.

Asztaltársamnak e hiányt és rendfogyatékosságot elmondottam. Ő is azt panaszkolta, hogy egy háziasszony, ha bevásárlásait akarja végezni, az egész városban kénytelen barangolni, úgy hogy egész kimerülve jön haza és bosszankodik e visszás berendezés miatt. Nem hiszem, hogy

KÖZGAZDASÁG.

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén f. évi április 20-tól április 26 ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozások történtek:

So mogyi Magdolna és Rozália 2649. öi. sz. házat bírói árverésen megvette a nagybecskereki népbank részvénytársulat 6700 koronáért.

Palik István és Ökrös Józsefné Anna tulajdonát képező 1 hold 1400 □ öl szőlőjét megvette Ackermann Antal és Mária 1800 koronáért.

Treisz Máttyás hagyatékához tartozó 2381. sz. házat előörkölte Nechuta Guthlárné szül. Treisz Jozefin kk. Treuer Stefánia és Mihály.

Tabakov Piada férj. Maximov Piada, 1 hold 400 □ öl hold szántóföldjét megvette G a sin Vládáné Máca 720 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskereken, 1900. évi április hó 27-én megtartott hetivasár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.20	korona
kétszeres	"	6.60	"
roz	"	6.50	"
árpa	"	5.50	"
zab	"	5.50	"
kukorica	"	5.20	"
széna I.	"	2.80	"
" II.	"	2.50	"
szalma I.	"	1.50	"
" II.	"	1.00	"
burgonya	"	4.00	"
marhahús I.	1 kilogr.	0.96	"
" II.	"	0.88	"
zsir	"	1.12	"

TÁVIRATOK.

A reformátusok konventjéből.

Budapest, ápr. 27. (A „Torontál” ered. táv.) Az ev. ref. konvent mai ülésében elfogadta a Wlassics miniszterhez intézendő fölrirat szövegét.

Gyermekgyilkos anya.

Budapest, április 27. (A „Torontál” ered. táv.) A budapesti esküdtzék ma ismét gyermekgyilkossági ügyet tárgyal. A vádlott Ábrahám Eugenia 22 éves varrónő, aki gyermekét a városligeti tóba dobta. A nyomor vitte rá.

A baja-báttaszéki áthidalás.

Budapest, április 27. (A „Torontál” ered. táv.) Báttaszék község bírája a baja báttaszéki vasuti hid ügyében körlevelet intézett az érdekeltekhez, meghívja őket egy május folyamán tartandó értekezletre. A középuduna rég óhajtott áthidalásával, ugymond a körlevél, a kereskedelem, az ipar és közgazdaságnak minden ágazatára, a középuduna körüli vidéken oly anyagi jólétet hozna, mely a legnagyobb gaz-

a városi hatóság intéző egyéniségeinek ily elmaradt esztetikai érzéke legyen, hogy ily ríkió visszás állapotot megtűr? Hol rejlik a hiba? (Valószínűleg abban, hogy nem nagyobb a főtér. A szerk.)

Hivatásomban eljárva, üzleti látogatást tettem a kereskedőknél. Ezek oly jeremiákkal fogadtak, hogy alig mertem áruimat kínálni, de mert látogatásom célja mégis csak üzlet érdeke volt, hozzáfogtam a uim kínálásához, de csak nagy nehezen, majdnem kényszerrendelményt préseltem ki. Mindegyiknél egy és ugyanaz a panasz megújult, „hogy semmi üzlet, semmi forgalom, tönkre kell menni”, sok helyt majdnem könnyre fakasztottak a szivreható panaszok. Szobámba siettem, pamlagra vettem magamat kipihenendő testemnek lelkemnek fátalalmait. El akartam még aznap utazni, de a fátadság és bányadság álomra csábított. Felébredve, láttam, hogy lekéstem a vonatból. Felkeltem, 7 óra lévén, a Hunyady utcai „Corso” mentem, meglepett engem a női világ sokasága, a mely csak úgy hullámozt, élénken csevegvé. Bátran azt jegyezhettem fel naplómba, hogy alig láttam várost, a melynek oly szép „Corsoja” van, de meg oly szép női közönsége volna, mint Nagybecskereknek. Ezt látva, lelkem a sok panaszok érzéséből kissé felüdült. Másnap reggel a jó és rossz benyomások érzésével tovább vitorláztam, de megfogadtam, hogy Nagybecskerek Ferenc József diszterére néző szobát nem veszek, mert ha véletlenül lenéznék, felköltén bennem a nagybecskerekiek rossz izlése miatti szánalmamat.

R. J.

dagsággal felérhetne. — Majd áttér az erkölcsi haszonra, mely ugy a községek, mint a városokra hárulna az által, hogy az érintkezés minden megszakítás nélkül történhetnék.

A polnai vérvád.

Budapest, április 27. (A „Torontál” ered. táv.) Prágából jelentik, hogy a polnai vérvád ügyében a semmitiszék megsemmisítette az ítéletet és új eljárást rendelt el Hilsner ellen.

Nagy tüzvész Amerikában.

Budapest, április 27. (A „Torontál” ered. táv.) Ottanában (Kanada) tegnap egész városnegyedet elpusztított a dühöngő tüzvész. Több fűrészmalom, raktár és vilámlatelep leégett. Mintegy kétezer család vált hajléktalanná.

A transzváli háború.

Budapest, április 27. (A „Torontál” ered. távirata.) Bloemfontainból sürgönyzik: Hamilton angol tábornok Israelsportnál kiverte a burokat erős hadállásukból. Az angolok Tabauchu felé előnyomulnak.

Budapest, április 27. (A „Torontál” eredeti távirata) Szent-Ilona szigetére új fogolyszállítmányt hoztak. Két fogoly meghalt, aki katonai végtisztességet kapott.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900. április 27.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései.

Buza	kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	7.55	7.70	8.00	8.15
Tiszavidéki	6	7.75	8.10	8.00	8.35
Pestvidéki	6	7.50	7.70	8.00	8.20
Bácskai	6	0.00	0.00	8.00	0.00
Rozs	uj	elsőrendű	7.00-7.20	6.55	6.75
"	"	másodrendű	—	6.25	6.45
Árpa	"	takarmány	6.00-6.20	5.90	6.00
"	"	égetni való	6.20-6.40	6.00	6.20
"	"	sörfőzésre való	6.40-6.60	6.00	6.20
Zab	"	"	3.90-4.10	5.55	5.65
Tengeri	ó	bánsági	—	5.40	5.50
"	"	másnemű	—	0.00	0.00

Határidő-üzlet.

Budapest, április 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kielégítő kínálat mellett gyöngre kereslet. Üzletmenet lanyha, árak változatlanok. Kötöttett:

Buza májusra	7.78-7.79
" októberre	8.04-8.05
Rozs őszre	6.97-6.98
Zab májusra	5.03-5.04
" októberre	5.35-5.36
Tengeri májusra	5.48-5.49

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p.
éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunáról: este 8 óra 34 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.

Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 32 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunára: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.

Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 06 p.

VASUT-ÜGYEK.

6634. szám. 1900. Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Debrecenben.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulírott üzletvezetősége pályázat után biztosítani kívánja 1900. évi július 1-től három egymás után következő évre azon egyenruhákat, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.

Az ajánlatok 1900. évi június hó 10-ig, a bánatpénzek az ezt megelőző nap déli 12 óráig küldendők be alulírott üzletvezetőséghez.

A pályázatra vonatkozó részletes szállítási feltételek az üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési ügyosztályában megtekinthetők, vagy posta útján megrendelhetők. Postán való szállítás esetére a 20 fillér posta költség beküldendő.

Debrecen, 1900. április hó 6-án.

Az Üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

55202/1900. számhoz. Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet az Anina állomáson létesítendő felvételi épület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építményi ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. szám III. emelet 14 szám) és Szegeden az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi május hó 8-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz-körút 56. szám II. emelet 10 ajtó).

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat az aninai felvételi épület bővítésére”.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi május hó 7-én déli 12 óráig 2500 azaz kétezeröttszáz korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Andrássy ut 75 szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapest, 1900. évi április hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

47.310/C/III. szám.

Magyar kir. államvasutak.

A magyar-olasz francia személy- és podgyász díjszabás I. pótlékának kiadása.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi május hó 1-én az 1899. évi január hó 1-től érvényes magyar-olasz-francia személy- és podgyász díjszabáshoz az I. pótlék lép életbe, mely egyrészt Budapest keleti pályaudvar és má-részt Cannes, Grasse és Menton állomások között érvényes közvetlen menet és podgyász díjakat tartalmaz.

Ezen pótlék a magy kir. államvasutak díjszabás elárúsító irodájában Budapest VI. Csen-gery utca 33. sz. a. 10 fillérért kapható.

Budapest, 1900. évi április hó 4-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Ó-Bessenyő község előljáráóságától.

1122. szám 1900.

401-3.3

Hirdetmény.

Ó-Bessenyő község képviselőtestülete az 1899. évi december hó 14-én 65. kgy. szám alatt hozott határozatával a község mintegy 13000 holdnyi külsőségének és a közdülő utaknak kataszteri alapjáni felmérését és karókkal való megjelölését határozta el.

A felmért területről a községnek egy ujonnan elkészítendő kataszteri térkép lesz átadandó.

Felkéretnek ezen munkára vállalkozó földmérnök urak, hogy ajánlataikat felyő évi május hó 15-éig Ó Bessenyő község előljáráóságának küldjék meg.

Kelt Ó Bessenyőn, 1900. évi április hó 23-án.

Lászlóffy János,
közs. jegyző.

Gergulov Mihály,
közs. bíró.

19691. sz. 900.

407-3.1

Pályázati hirdetmény.

A nagyikindai közkörháznál a gondnoki és ellenőri állás megüresedvén, felhivom mindazokat, kik 1200 kor. évi fizetés és 300 kor. évi lakbérrel javadalmazott gondnoki és a kik 1000 kor. évi fizetés és 240 kor. lakbérrel javadalmazott ellenőri állást elnyerni óhajtják, hogy kellőképp felszerelt kérvényüket (középiszkola IV. osztály) 1900. évi május hó 10-éig hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Ugy a gondnok, mint az ellenőr köteles fizetése kétszeresével felérő óvadékat készpénzben, vagy takarékpénztári könyvben letenni, esetleg tikvi bekebelezéssel biztosítani.

Nagybecskereken, 1900. ápril 25-én.

Dr. Dellimanics,
alispán.

Társ kerestetik

egy jól jövedelmező folytonos vállalathoz 2-3000 forint befektetéssel.

Cim e lap kiadóhivatalában.

G YAKORNOK
kezdő fizetéssel azonnal felvétetik
Braun Ármin
gabona-ügynökségi és bizományi üzletében
Nagybecskereken.

H i r d e t é s e k

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.